

Lidé, kteří se kvůli povodni nedostanou do práce, mají nárok na volno

Povodeň často znamená, že se lidé nedostanou do práce. Dochází k přerušení dopravního provozu, je třeba uklidit následky velké vody a vyřídit si osobní věci, které souvisejí s poškozením majetku - například musí jednat s pojišťovnou. Na tyto situace pamatuje zákon. Chrání zaměstnance i zaměstnavatele.

Ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová říká: „*Průběžně monitorujeme a pečlivě vyhodnocujeme aktuální situaci. Chceme na ni operativně reagovat. Kvůli stoupající vodě se dnes ráno musel evakuovat Úřad práce v Kralupech nad Vltavou. Vše se děje ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému.*“ Ministryně přitom zdůrazňuje, že situace na jednotlivých pracovištích neohrožuje výplatu dávek. Vyplácejí se běžným způsobem, připravena jsou i krizová řešení v případě, kdy by například nešel elektrický proud. Klienti, kteří spadají pod kralupský úřad práce, se mohou obracet na kontaktní pracoviště v Mělníce – telefonní číslo na spojovatelku je 950 135 111.

Odstraňování následků povodní

Odstraňování následků povodní na vlastním majetku znamená pro zaměstnance překážku v práci. Nastat mohou dvě situace:

- Zaměstnanec odstraňuje následky povodní a činí tak pouze ve svém zájmu, aby ochránil svůj majetek – v takovém případě jde o důležitou osobní překážku v práci, kdy zaměstnavatel může poskytnout pracovní volno bez náhrady mzdy, popř. může poskytnout také náhradu mzdy nebo platu. Zaměstnanec se rovněž může se zaměstnavatelem dohodnout, že si zmeškanou pracovní dobu napracuje.
- Zaměstnanec odstraňuje následky povodní sice na svém majetku, ale ve veřejném zájmu (např. hrozí zřícení budovy, hygienické důvody apod.) – v takovém případě se jedná se o překážku v práci z důvodu obecného zájmu, tedy o výkon občanských povinností. Zaměstnanec má nárok na pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu. Na náhradu mzdy nebo platu od zaměstnavatele nárok ze zákona automaticky není, nicméně nic nebrání tomu, aby se zaměstnanec a zaměstnavatel dohodli jinak, nebo to jinak stanovil vnitřní předpis.

Při povodních se může také stát, že zaměstnanec pomáhá někomu jinému (člověku či organizaci) a tato činnost mu zasahuje do pracovní doby. V takovém případě má zaměstnavatel povinnost poskytnout zaměstnanci pracovní volno na dobu nezbytně nutnou. Je však bez náhrady mzdy nebo platu, nedohodne-li se zaměstnavatel a zaměstnanec jinak nebo pokud to jinak nestanovuje vnitřní předpis.

Pokud člověk potřebuje v souvislosti s povodněmi pracovní volno, aby si mohl zařídit své důležité osobní, rodinné nebo majetkové záležitosti (např. jednání s pojišťovnou), může mu ho zaměstnavatel poskytnout bez náhrady mzdy nebo platu. Společně se mohou také dohodnout, že si zaměstnanec zmeškanou pracovní dobu napracuje.

Přerušení práce ve firmě

Pokud povodeň postihne zaměstnavatele a musí proto přerušit práci, je nezbytně nutné, aby se pokusil zaměstnance převést na práci jinou. Může tak učinit i bez jeho souhlasu, a to na dobu

nezbytně nutnou. Pokud zaměstnavatel nemůže zaměstnance převést na jinou práci, jedná se o překážku v práci a zaměstnanec má nárok na náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku.

Pokud firma sama není postižena povodněmi, ale nemůže přidělovat zaměstnancům práci kvůli pozastavení dodávky surovin, energie apod. a nemůže zaměstnance ani převést na jinou práci, pak se jedná o překážku z důvodu prostoje. V tom případě náleží zaměstnancům náhrada mzdy ve výši nejméně 80 % průměrného výdělku.

Jestliže se člověk nemůže dostat do práce, protože došlo k přerušení dopravního provozu, poskytne mu zaměstnavatel volno bez náhrady mzdy.

Další informace a kontakty

Informace o dávkách, které je možné poskytnout v kontextu se živelní katastrofou, i pracovněprávních otázkách, jsou k dispozici na webu MPSV (www.mpsv.cz) a úřadech práce (<http://portal.mpsv.cz/upcr>). Lidé se mohou obracet také na inspektoráty práce (www.suip.cz), pracoviště České správy sociálního zabezpečení (www.cssz.cz) či obecní úřady.

V souvislosti s povodněmi mohou lidé pomoci dávkou pomoci v hmotné nouzi, které vyplácí příslušné pracoviště Úřadu práce ČR. Žádá se o ně prostřednictvím formuláře, který má ÚP k dispozici. Lze si ho rovněž stáhnout z integrovaného portálu MPSV, konkrétně z adresy: www.portal.mpsv.cz/forms - Formuláře pro pomoc v hmotné nouzi – Žádost o mimořádnou okamžitou pomoc.

Štěpánka Filipová
tisková mluvčí
1.